

METODICKÝ MATERIÁL MŠMT
K ODKLADŮM POVINNÉ ŠKOLNÍ
DOCHÁZKY A ZAJIŠTĚNÍ
PLYNULÉHO PŘECHODU DÍTĚTE
MEZI MATEŘSKOU A ZÁKLADNÍ
ŠKOLOU
PRO MATEŘSKÉ A ZÁKLADNÍ ŠKOLY

MŠMT
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Obsah

1. Úvod a systémová opatření	2
2. Odklad povinné školní docházky	4
3. Plynulý přechod dítěte mezi mateřskou a základní školou	6
Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání.....	6
Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání	6
Předávání výsledků pedagogického diagnostikování z mateřské do základní školy	7
Podpora v mateřských školách.....	7
Přípravné třídy	8
Přípravný stupeň základní školy speciální	8
4. Mateřské školy	9
Zápisy do mateřských škol	9
Screening školní zralosti v mateřských školách ze strany pedagogicko-psychologických poraden ...	9
5. Základní školy	10
Zápisy do základních škol, adaptační období a související aktivity	10
Asistent pedagoga v 1. ročníku	12
Hodnocení v základním vzdělávání, individualizace a diferenciací vzdělávání	13
Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	14
Vzdělávání cizinců	15
Opakování prvního ročníku	15
6. Další vzdělávání pedagogických pracovníků a metodické materiály	16

1. ÚVOD A SYSTÉMOVÁ OPATŘENÍ

Přechod dítěte z mateřské do základní školy představuje jedno z klíčových období v jeho životě. Jde o významnou změnu nejen v oblasti vzdělávání, ale i v sociálním a emočním vývoji dítěte. Úspěšné zvládnutí tohoto přechodu může zásadně ovlivnit postoj dítěte ke škole i jeho další vzdělávací dráhu. Zajištění plynulého a úspěšného přechodu je proto jedním z klíčových úkolů vzdělávacího systému.

Dlouhodobě je zaznamenáván trend, kdy je přibližně čtvrtině dětí udělen odklad povinné školní docházky (dále také „OŠD“). Tento vysoký podíl vedl k přesvědčení, že musí dojít na systémové úrovni ke změně v přístupu k odkladům povinné školní docházky a zaměření pozornosti na nabízení cílené a systematické podpory tak, aby mohlo být vzdělávání opravdu inkluzivní a v souladu s tímto přístupem byla škola připravena na vzdělávání heterogenních kolektivů.

Vysoký podíl OŠD představuje problém především z následujících důvodů:

1. **Zbytečné prodlužování předškolního období.** Velkému počtu dětí je OŠD udělen bez závažných důvodů. To může vést k tomu, že děti tráví zbytečně dlouhou dobu v mateřské škole, i když jsou na základní školu připravené.
2. **Zpomalení vývoje a motivace.** Děti, které jsou pro školu vyžralé, ale jim byl udělen OŠD, mohou být v mateřské škole méně motivované, protože už potřebují nové výzvy. To může negativně ovlivnit jejich další rozvoj a vztah ke vzdělávání.
3. **Věková heterogenita v prvních ročnících základní školy.** Děti přicházející do základní školy po OŠD jsou starší než jejich spolužáci, a to až o dva roky. To může vést k nerovnováze ve třídě, ztížené práci učitele, k problémům v navazování vztahů mezi žáky aj.
4. **Škola má být připravená na žáky** a přizpůsobit se jejich různým potřebám, ne naopak.

Z výše uvedených důvodů dochází se základní účinností od 1. září 2025 (s výjimkami uvedenými v metodickém materiálu) ke změnám v přístupu k OŠD.

Pedagogové v mateřských a základních školách mají důležitou úlohu v tomto procesu. Jejich úkolem je mj. kontinuálně vykonávat pedagogické diagnostikování, sledovat rozvoj dítěte, vytvářet základní předpoklady pro pokračování ve vzdělávání, podporovat pravidelnou docházku dítěte do mateřské školy a usnadnit adaptaci žáka na nové prostředí, a to jak po stránce vzdělávací, tak i sociálně-emoční. Školy mají vytvářet vstřícné a bezpečné prostředí se zajištěním individuálního přístupu a diferenciací vzdělávacího obsahu podle potřeb jednotlivých žáků. Důležité je v této souvislosti také průběžné vzdělávání pedagogů v oblasti školní zralosti, pedagogického diagnostikování, adaptace a podpory dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, reflexe vlastních postupů, sdílení zkušeností s kolegy a metodická podpora ze strany spádové pedagogicko-psychologické poradny (dále také „PPP“).

Mezi klíčové nástroje změny v oblasti přístupu k odkladům povinné školní docházky a plynulého přechodu dětí mezi mateřskou a základní školou patří:

Ve vztahu k **mateřským školám**:

- Změna termínu zápisu do mateřské školy na 15. března až 15. dubna.
- Screening školní zralosti (i v kontextu školní připravenosti) v mateřských školách k zajištění včasné identifikace potřeb dětí.
- Individuální vzdělávací plán v případě odkladu povinné školní docházky.
- Pilotáž modelu institucionalizace speciálních pedagogů v mateřských školách.

Ve vztahu k **základním školám**:

- Změna termínu zápisu do základní školy na 15. ledna až 15. února.
- Zápis do 1. ročníku základní školy jako společenská událost.
- Adaptační období před zahájením školní docházky a v 1. ročníku základní školy a související aktivity.
- Systémová podpora asistenta pedagoga ve třídách, ve kterých se vzdělává alespoň 15 žáků 1. ročníku základní školy (**účinnost od 1. září 2026**).

- Financování psychologů a speciálních pedagogů v běžných základních školách (**účinnost od 1. ledna 2026**).
- Diferenciace a individualizace vzdělávání z pohledu užívaných metod a výukového tempa, a to vždy s ohledem na individuální dispozice a potřeby vzdělávaného žáka.
- Zrušení dodatečných OŠD.
- Omezení opakování 1. ročníku základní školy (**účinnost od 1. září 2026**).
- Zrušení hodnocení známkou v 1. a 2. ročníku základní školy (**účinnost od 1. září 2027, resp. 1. září 2028 v případě 2. ročníků**).

Ve vztahu k **mateřským i základním školám**:

- Postupný náběh omezení OŠD a souběžná implementace souvisejících opatření, která zmírní nároky na základní školy v prvních letech po zavedení (**v roce 2026 se u dětí narozených nejdříve dne 1. dubna 2020 postupuje podle zákona č. 561/2004 Sb., ve znění účinném do dne 31. srpna 2025; v roce 2027 se u dětí narozených nejdříve dne 1. července 2021 postupuje podle zákona č. 561/2004 Sb., ve znění účinném do dne 31. srpna 2025**).
- Předávání výsledků pedagogického diagnostikování z mateřské do základní školy.
- Implementace revidovaných rámcových vzdělávacích programů.
- Plošné proškolení pedagogů mateřských škol a učitelů 1. stupně základních škol v pedagogickém diagnostikování a vzdělávání heterogenních třídních kolektivů.

Ve vztahu ke **školským poradenským zařízením**:

- Pravidla pro diagnostiku školní zralosti pro školská poradenská zařízení.
- Úprava financování školských poradenských zařízení – vytvoření ekonomického prostoru na intervenci (**účinnost od 1. ledna 2027**).
- Nastavení spádovosti pedagogicko-psychologických poraden vůči mateřským, základním a středním školám za účelem jejich metodického vedení (**účinnost od 1. ledna 2026**).

Tento metodický materiál je určen pedagogickým pracovníkům mateřských a základních škol. Každá kapitola zahrnuje legislativní část ve formě citace příslušných odstavců novely zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů (zákon č. 239/2025 Sb.), k odkladům povinné školní docházky a zajištění plynulého přechodu dětí mezi mateřskou a základní školou. Další část zahrnuje související metodickou podporu.

Metodický materiál zahrnuje:

Informativní části (označené piktogramem I) – v těchto pasážích MŠMT informuje o některých zásadních skutečnostech.

Doporučující části (označené piktogramem D) – v těchto pasážích MŠMT metodicky podporuje školy.

Závazné části (označené piktogramem S) – v těchto pasážích MŠMT poskytuje informace o souvisejících závazných pravidlech vycházejících z platných právních předpisů, které v dané souvislosti považuje MŠMT za stěžejní.

2. ODKLAD POVINNÉ ŠKOLNÍ DOCHÁZKY

Legislativní rámec

§ Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů

§ 37

Odklad povinné školní docházky

(1) Požádá-li o to písemně zákonný zástupce dítěte v době zápisu dítěte k povinné školní docházce stanovené ředitelem školy podle § 46 odst. 1, odloží ředitel školy začátek povinné školní docházky o 1 školní rok, pokud zdravotní stav dítěte dlouhodobě neumožňuje jeho účast ve vyučování a tato skutečnost je doložena doporučujícím posouzením

a) lékaře, s výjimkou lékaře se specializovanou způsobilostí v oboru praktický lékař pro děti a dorost nebo v oboru pediatrie, nebo klinického psychologa, a

b) školského poradenského zařízení, které přihlédne k posouzení podle písmene a).

(2) Začátek povinné školní docházky lze odložit pouze jednou.

(3) Školské poradenské zařízení musí zároveň s doporučujícím posouzením podle odstavce 1 vydat také doporučení podpůrného opatření spočívajícího ve vzdělávání dítěte v mateřské škole nebo v přípravné třídě základní školy podle individuálního vzdělávacího plánu. Věta první neplatí pro doporučující posouzení dítěte, jemuž bylo školským poradenským zařízením doporučeno zařazení do přípravného stupně základní školy speciální.

(4) Náležitosti doporučujícího posouzení podle odstavce 1 písm. b) stanoví ministerstvo vyhláškou.

(5) Pokud ředitel školy rozhodne o odkladu povinné školní docházky, informuje zákonného zástupce o povinnosti předškolního vzdělávání dítěte a způsobech jejího plnění.

(6) Pokud ředitel školy, která není spádovou školou dítěte, rozhodne o odkladu povinné školní docházky podle odstavce 1, oznámí tuto skutečnost bez zbytečného odkladu řediteli spádové školy.

Přechodná ustanovení stanoví, že omezení odkladů povinné školní docházky má postupný náběh, který je rozložen do 3 let.

U odkladu povinné školní docházky na základě žádosti zákonného zástupce dítěte podané v době zápisu dítěte k povinné školní docházce:

a) v roce 2026 se u dětí narozených nejdříve dne 1. dubna 2020 postupuje podle zákona č. 561/2004 Sb., ve znění účinném do dne 31. srpna 2025,

b) v roce 2027 se u dětí narozených nejdříve dne 1. července 2021 postupuje podle zákona č. 561/2004 Sb., ve znění účinném do dne 31. srpna 2025.

Metodická část

D OŠD může být v některých případech užitečný, ale není vždy nejlepším řešením. Při posuzování OŠD je vhodné směřovat především k tomu, aby dítě mohlo řádně nastoupit do 1. ročníku základní školy a pokračovat v dalším vzdělávání. Tím se snižuje riziko sociálních a věkových nerovností a předchází se zbytečnému setrvávání dítěte v předškolním vzdělávání. Systémová opatření (revize rámcových vzdělávacích programů, zrušení hodnocení známkou v 1. a 2. ročníku základní školy aj.) umožní žákovi dozrát v průběhu docházky do základní školy bez roční prodlevy, kterou by přinášel OŠD.

Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání (dále jen „RVP ZV“) deklaruje osobnostně rozvojové pojetí vzdělávání na 1. stupni základní školy, které směřuje k individualizaci a diferenciaci. Dále ukládá povinnost nastavení adaptačního období. Metodická podpora k RVP ZV obsahuje doporučení týkající se průběhu vzdělávání v 1. a 2. ročníku základní školy. V něm je uvedeno zejména využívání vzdělávacích

strategií shodných s předškolním vzděláváním. [Modelové školní vzdělávací programy](#) ukazují vhodné nastavení školních očekávaných výsledků učení, ze kterých je zřejmé snížení tlaku na výkon na počátku školní docházky. Toto odlehčení se týká všech vzdělávacích oblastí zaměřených na osvojování znalostí, především dokonalého zvládnutí techniky čtení a psaní a dovednosti počítání.

Demonstrativní příklady, **kdy by neměl být OŠD zpravidla možný:**

- Chronická onemocnění horních a dolních cest dýchacích
- Diabetes
- Epilepsie
- Nedokončený vývoj řeči, dyslalie
- Pracovní nezralost
- Socio-emoční nezralost
- Hyperaktivita
- Poruchy pozornosti
- Jiné životní podmínky – dítě z náhradní rodinné péče, dětského domova
- Odlišné kulturní prostředí – cizinec, dítě s odlišným mateřským jazykem
- Nerozvinuté jednotlivé percepce
- Smyslové vady – vady zraku, sluchu, tělesná postižení (kromě kombinací se středním a těžkým mentálním postižením, popř. autismem)
- Aspergerův syndrom/autismus bez významných intelektových poruch

Důvodem OŠD **nemůže být pouze situace v rodině** – např. rodiče se rozvádějí, chtějí se stěhovat, není jasné, komu bude dítě svěřeno do péče, rodiče pobývají v zahraničí apod.

Demonstrativní příklady, **kdy by měl být OŠD zpravidla možný:**

- Středně těžké a těžké mentální postižení, souběžné postižení více vadami ve vazbě na mentální postižení nebo autismus
- Závažný zdravotní stav (poúrazový/pooperační), infekční, autoimunitní, onkologická a chronická onemocnění aj.
- Aktuálně probíhá (je naplánována nebo vznikne v průběhu školního roku potřeba) intenzivní léčba a dítě je omezeno v prezenční docházce do školy

§ Ředitel základní školy rozhoduje o odkladu povinné školní docházky na základě písemné žádosti zákonného zástupce dítěte v době zápisu dítěte k povinné školní docházce stanovené ředitelem školy podle § 46 odst. 1 školského zákona. Písemná žádost zákonného zástupce musí být podložena dvěma dokumenty:

- doporučujícím posouzením lékaře, s výjimkou lékaře se specializovanou způsobilostí v oboru praktický lékař pro děti a dorost nebo v oboru pediatrie, nebo klinického psychologa;
- doporučujícím posouzením školského poradenského zařízení.

D Pokud nebude žádost o odklad povinné školní docházky podložena doporučujícími posouzeními, ředitel základní školy může řízení o žádosti přerušit do doby, než bude dokumentace kompletní. Pokud nedojde k doplnění dokumentace, žádost bude zamítnuta.

Doporučující posouzení školského poradenského zařízení k OŠD bude vydáno pouze na základě výsledků odborného posouzení školní zralosti dítěte ze strany školského poradenského zařízení a zhodnocení dopadů zdravotního stavu dítěte do vzdělávání podle doporučujícího posouzení lékaře/klinického psychologa, nikoliv na základě pouhého přání zákonných zástupců dítěte.

§ Pokud je pro dítě, vzhledem k jeho zdravotnímu stavu, OŠD v jeho nejlepším zájmu, vydá školské poradenské zařízení společně s doporučujícím posouzením také doporučení podpůrného opatření spočívajícího ve vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu, pokud se dítě bude nadále vzdělávat

D v mateřské škole nebo v přípravné třídě základní školy. A to především z důvodu zajištění maximální individualizované cílené podpory dítěte, kterému byl OŠD umožněn. Tento postup platí i v případě dětí **§** vzdělávajících se individuálně, jako odborně nastavený podklad pro rozvoj dítěte.

§ Individuální vzdělávací plán nebude doporučován dítěti, jemuž bylo školským poradenským zařízením doporučeno zařazení do přípravného stupně základní školy speciální. V případě, že dítě nenastoupí do přípravného stupně základní školy speciální a nemá vydané doporučení ke vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu, bude mateřská škola neprodleně kontaktovat školské poradenské zařízení, které vydalo doporučující posouzení.

V případě vydání doporučujícího posouzení k OŠD je toto doporučující posouzení ze strany školského poradenského zařízení předáno zákonným zástupcům a také odesláno základní škole datovou schránkou, a to nejpozději do 31. srpna. Tento termín je odvozen od skutečnosti, že do 1. září musí být rozhodnuto o ne/přijetí žáka k základnímu vzdělávání. Vhodné však je, aby základní škola obdržela doporučující posouzení co nejdříve. Zpravidla bude doporučující posouzení odesláno základní škole dříve, v souladu s legislativně stanovenými lhůtami. Obecně se poradenská služba začíná poskytovat bez zbytečného odkladu, nejpozději však do tří měsíců ode dne přijetí žádosti. Podmínkou poskytnutí poradenské služby je, že žadatel poskytl součinnost potřebnou k naplnění účelu poradenské služby (např. doložení všech potřebných podkladů). Při zpracování obsahu individuálního vzdělávacího plánu musí být vždy zohledněny potřeby dítěte v souladu s jeho zdravotním postižením nebo stavem.

3. PLYNULÝ PŘECHOD DÍTĚTE MEZI MATEŘSKOU A ZÁKLADNÍ ŠKOLOU

Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání

I [Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání](#) (dále jen „RVP PV“) byl revidován a jeho nové znění je pro mateřské školy závazné od 1. 9. 2026. Zásadní v kontextu této metodiky jsou úpravy, které akcentují plynulý přechod dítěte do základní školy. Dále pak je kladen důraz na pedagogické diagnostikování, práci s diagnostickým portfoliem a obsah vzdělávání (vycházející ze života dítěte v období před vstupem do základní školy) ve formě flexibilně uspořádaných integrovaných bloků, které propojují všechny vzdělávací oblasti.

Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání

Revidovaný RVP ZV, podle kterého školy mohou začít pracovat již od 1. 9. 2025 a závazný je, alespoň v 1. a 6. ročníku, od 1. 9. 2027, klade zejména v nejnižších ročnících důraz na eliminaci přehnaného tlaku na výkon žáků, individuální přístup ze strany učitelů a kvalitní práci s heterogenní třídou.

D Na počátku školní docházky učitelé navazují na úroveň klíčových kompetencí a základních gramotností dosaženou v předškolním vzdělávání s respektem k aktuálním potřebám a individuálním možnostem žáka. Nastavují adaptační období, které mu umožňuje postupně se přizpůsobit změně prostředí, přijímat povinnosti a výzvy v rámci nové sociální role žáka. Vzdělávání na 1. stupni základní školy vytváří svým osobnostně rozvojovým pojetím prostor pro posílení vztahu žáka ke škole, motivace k učení, pro podporu zájmů i nadání a včasnou podporu v případě speciálních vzdělávacích potřeb.

Uzlový bod vyjádřený očekávanými výsledky učení je pro vzdělávací obory na prvním stupni stanoven na konec 5. ročníku, pro rozvoj základních gramotností (tedy čtenářské a pisatelské a logicko-matematické) na konec 3. ročníku. Tím je dán základní předpoklad k tomu, aby v 1. a 2. ročníku nedocházelo k nadměrnému stresování žáků nastavením pevné latky společné pro všechny žáky, naopak je podpořen individuální přístup a respekt k individuálnímu vývoji každého žáka v tomto období.

Předávání výsledků pedagogického diagnostikování z mateřské do základní školy

Legislativní rámec

§ **Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů**

§ 36a

Předávání informací při zahájení povinné školní docházky

(1) Ředitel školy, který v rámci zápisu k povinné školní docházce rozhodl o přijetí dítěte do 31. března, nebo do 14 dnů od vydání rozhodnutí o přijetí dítěte, požádá ředitele školy podle § 36 odst. 4 písm. a) až c) o předání výsledků pedagogického diagnostikování.

(2) Ředitel podle § 36 odst. 4 písm. a) až c) předá údaje řediteli školy do 30 dnů od doručení žádosti. Pokud je dítě individuálně vzděláváno podle § 34b, předá ředitel mateřské školy zápis z ověření podle § 34b odst. 3.

(3) Ministerstvo stanoví vyhláškou rozsah, způsob a formu předávání údajů podle odstavců 1 a 2.

Metodická část

D Formulář v Příloze č. 4 novely vyhlášky č. 14/2005 Sb., účinné od 1. 9. 2025, slouží pro předávání informací z mateřské do základní školy, které nejsou zřízené pod jedním právním subjektem. Jako podklad pro vyplnění formuláře slouží diagnostické portfolio, které obsahuje informace o dítěti. Výchoziskem a zdrojem informací je pedagogické diagnostikování, které je mateřská škola povinna realizovat na základě RVP PV. Národní pedagogický institut ČR (dále jen „NPI ČR“) poskytuje v této oblasti mateřským školám metodickou podporu ve formě uceleného vzdělávacího programu Pedagogické diagnostikování v mateřské škole a metodických příruček [Pedagogická diagnostika v mateřské škole](#) a [Pedagogické diagnostikování v mateřské škole s příklady inspirativní praxe](#).

Pokud mateřská a základní škola spadají pod jeden právní subjekt, k předávání informací o pedagogickém diagnostikování dítěte dochází automaticky v rámci subjektu.

Cílem není psát obsáhlá sdělení a podrobné informace, které mohou vést k „nálepkování“ dítěte, ale poskytnout základní škole rychlý vhled do potřeb dítěte/žáka. Na základě uvedených informací může škola s předstihem rozdělovat žáky do jednotlivých tříd, promyslet personální obsazení, navázat komunikaci se zákonnými zástupci, případně upravit nastavení přípravného a adaptačního období v 1. ročníku základní školy.

§ Formulář v Příloze č. 5 vyhlášky č. 14/2005 Sb. slouží pro předávání informací z mateřské do základní školy o dítěti, které je vzděláváno individuálně. Ověřování individuálního vzdělávání probíhá dle [metodiky MŠMT](#).

Podpora v mateřských školách

D Mateřské školy hrají klíčovou roli v rané identifikaci a podpoře dětí se speciálními vzdělávacími potřebami. V rámci systému podpůrných opatření je důležité, aby v případě, kdy jsou na základě pedagogického diagnostikování odhaleny možné speciální vzdělávací potřeby dítěte, aktivně využívaly podpůrná opatření prvního stupně, která umožňují pružně reagovat na individuální potřeby dítěte.

V tomto procesu mohou využít podporu ze strany speciálního pedagoga nebo metodickou pomoc spádové pedagogicko-psychologické poradny. Aktuálně probíhá pilotní ověřování nastavení působení speciálních pedagogů v mateřských školách prostřednictvím výzvy [Šablony pro MŠ a ZŠ II](#) Operačního programu Jan Amos Komenský.

§ Je vhodné vypracovat plán pedagogické podpory, který umožní systematické plánování a vyhodnocování podpůrných opatření; [metodickou podporu](#) k jeho zpracování poskytuje NPI ČR. Souhrn podpůrných opatření prvního stupně uvádí Příloha č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb. Obsah plánu pedagogické podpory

stanovuje vyhláška č. 27/2016 Sb. Zahrnuje zejména popis obtíží a speciálních vzdělávacích potřeb dítěte, podpůrná opatření prvního stupně, stanovení cílů podpory a způsobu vyhodnocování naplňování plánu, zejména v situaci, kdy pro poskytování podpůrných opatření prvního stupně nepostačuje samotné zohlednění individuálních vzdělávacích potřeb dítěte při vzdělávání.

D V rámci podpory je důležité přizpůsobit metody a formy práce tak, aby odpovídaly individuálním potřebám dítěte. Může jít např. o využívání vizuálních pomůcek, zkrácení nebo rozdělení úkolů, zapojení zážitkových forem učení. Klíčová je také úzká spolupráce se zákonnými zástupci, kteří by měli být pravidelně informováni o pokrocích dítěte a zapojování do plánování podpory.

§ Podpůrná opatření musí být průběžně vyhodnocována a upravována podle aktuálních potřeb dítěte. Pedagogický tým by také měl mít možnost se dále vzdělávat v oblasti inkluzivního vzdělávání a práce s dětmi se speciálními vzdělávacími potřebami, aby mohl poskytovat kvalitní podporu každému dítěti.

§ Nejpozději po 3 měsících od zahájení poskytování podpůrných opatření prvního stupně mateřská škola vyhodnotí, zda podpůrná opatření vedou k naplnění stanovených cílů. Není-li tomu tak, doporučí zákonnému zástupci dítěte využití poradenské pomoci školského poradenského zařízení. Do doby zahájení poskytování podpůrných opatření druhého až pátého stupně na základě doporučení školského poradenského zařízení poskytuje mateřská škola podpůrná opatření prvního stupně.

D Podkladem k vyšetření ve školském poradenském zařízení je vyhodnocený plán pedagogické podpory, se kterým byli seznámeni zákonní zástupci dítěte.

Obdobná podpora je poskytována i dětem v přípravných třídách či přípravných stupních.

Přípravné třídy

§ Přípravné třídy jsou určeny především dětem, kterým byl doporučen odklad povinné školní docházky s předpokladem vyrovnání jejich vývoje v kontextu posouzení jejich školní zralosti. O zařazení dítěte do přípravné třídy rozhoduje ředitel školy na základě žádosti zákonného zástupce dítěte, podmínkou je doporučení školského poradenského zařízení. Vzdělávání v přípravné třídě probíhá podle RVP PV.

I Z důvodu změny přístupu k OŠD a předpokladu, že dojde k výraznému snížení počtu dětí s OŠD, je součástí novely školského zákona k plynulému přechodu dětí z mateřských do základních škol a snížení počtu OŠD také zrušení přípravných tříd k 1. 9. 2029.

Přípravný stupeň základní školy speciální

§ Dítě se středně těžkým a těžkým mentálním postižením, se souběžným postižením více vadami nebo s autismem může navštěvovat přípravný stupeň základní školy speciální, a to od školního roku, v němž dosáhne 5 let, nejdéle do školního roku, ve kterém zahájí povinnou školní docházku. Dítě lze zařadit do přípravného stupně i v průběhu školního roku. Vzdělávání v přípravném stupni trvá dle individuálního tempa, maximálně tři školní roky. Dítě zařazuje do třídy přípravného stupně základní školy speciální ředitel školy na žádost zákonného zástupce a na základě písemného doporučení školského poradenského zařízení.

D Vzdělávání v přípravném stupni základní školy speciální vychází z RVP PV. Zaměřuje se na rozvoj celé osobnosti dítěte s cílem jeho přípravy „pro život“ a uplatnění se v něm dle jeho schopností a možností. Pomocí speciálně pedagogických reedukačních, kompenzačních a rehabilitačních metod a postupů jsou zmírňovány a kompenzovány handicapy dětí. Cílem je dovést dítě na konci jeho předškolního období k tomu, aby v rozsahu svých osobních předpokladů a možností získalo přiměřenou fyzickou, psychickou i sociální samostatnost, základy kompetencí důležitých pro jeho další rozvoj a učení, pro zdravé sebevědomí a sebejistotu, schopnost přizpůsobit se životu ve skupině vrstevníků.

4. MATEŘSKÉ ŠKOLY

Zápisy do mateřských škol

Legislativní rámec

§ Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů

§ 34

Organizace předškolního vzdělávání

(1) Předškolní vzdělávání se organizuje pro děti ve věku od 2 do zpravidla 6 let. Dítě mladší 3 let nemá na přijetí do mateřské školy právní nárok. Od počátku školního roku, který následuje po dni, kdy dítě dosáhne pátého roku věku, do zahájení povinné školní docházky dítěte, je předškolní vzdělávání povinné, není-li dále stanoveno jinak.

(2) Zápis k předškolnímu vzdělávání od následujícího školního roku se koná v období **od 2. května do 16. května od 15. března do 15. dubna**. Termín a místo zápisu stanoví ředitel mateřské školy v dohodě se zřizovatelem a zveřejní je způsobem v místě obvyklým.

Metodická část

V organizaci zápisů do mateřských škol dochází ke změně období, ve kterém probíhají. Dřívější termín byl zvolen z důvodu žádoucího prodloužení času pro administraci správního řízení.

D Mateřská škola od počátku docházky dítěte směřuje k naplňování očekávaných výsledků učení. V RVP PV je uvedeno, čeho dítě na konci předškolního vzdělávání zpravidla dosahuje.

Je akcentována plynulost přechodu dítěte do základního vzdělávání, jsou respektovány individuální potřeby dítěte a voleny vhodné vzdělávací strategie.

Screening školní zralosti v mateřských školách ze strany pedagogicko-psychologických poraden

Metodická část

Předpokládá se, že v mateřských školách bude ve větší míře probíhat screening předškolních dětí zaměřený na posouzení školní připravenosti ze strany pedagogicko-psychologických poraden. Screening bude forma metodické podpory pro pedagogy a zákonné zástupce, aby mohli cíleně pracovat s dětmi na rozvoji všech oblastí důležitých k plynulému přechodu do základní školy.

Více informací ke screeningům zveřejní MŠMT v roce 2026.

5. ZÁKLADNÍ ŠKOLY

Zápisy do základních škol, adaptační období a související aktivity

Legislativní rámec

§ Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů

§ 36

Plnění povinnosti školní docházky

(1) Školní docházka je povinná po dobu devíti školních roků, nejvýše však do konce školního roku, v němž žák dosáhne sedmnáctého roku věku (dále jen „povinná školní docházka“).

(2) Povinná školní docházka se vztahuje na státní občany České republiky a na občany jiného členského státu Evropské unie, kteří na území České republiky pobývají déle než 90 dnů. Dále se povinná školní docházka vztahuje na jiné cizince, kteří jsou oprávněni pobývat na území České republiky trvale nebo přechodně po dobu delší než 90 dnů, a na účastníky řízení o udělení mezinárodní ochrany¹¹⁾.

(3) Povinná školní docházka začíná počátkem školního roku, který následuje po dni, kdy dítě dosáhne šestého roku věku, pokud mu není povolen odklad. Dítě, které dosáhne šestého roku věku v době od září do konce června příslušného školního roku, může být přijato k plnění povinné školní docházky již v tomto školním roce, je-li přiměřeně tělesně i duševně vyspělé a požádá-li o to jeho zákonný zástupce. Podmínkou přijetí dítěte narozeného v období od září do konce prosince k plnění povinné školní docházky podle věty druhé je také doporučující vyjádření školského poradenského zařízení, podmínkou přijetí dítěte narozeného od ledna do konce června doporučující vyjádření školského poradenského zařízení a odborného lékaře, která k žádosti přiloží zákonný zástupce.

(4) Zákonný zástupce je povinen přihlásit dítě k zápisu k povinné školní docházce, a to v době od 15. ledna do 15. února kalendářního roku, v němž má dítě zahájit povinnou školní docházku. Zákonný zástupce v žádosti o přijetí vedle obecných náležitostí podle správního řádu uvede

a) mateřskou školu, ve které se dítě vzdělává nebo je individuálně vzděláváno,

b) základní školu, v jejíž přípravné třídě nebo přípravném stupni se dítě vzdělává,

b) základní školu, v jejíž přípravné třídě nebo jejímž přípravném stupni se dítě vzdělává,

(znění účinné od 1. 9. 2029)

c) zahraniční školu na území České republiky, ve které se dítě vzdělává a ve které ministerstvo povolilo plnění povinné školní docházky podle § 38a, nebo

d) údaj, že se na dítě nevztahuje povinné předškolní vzdělávání, pokud se dítě nevzdělává v žádné škole podle písmen a) až c).

(5) Žák plní povinnou školní docházku v základní škole zřízené obcí nebo svazkem obcí se sídlem ve školském obvodu (§ 178 odst. 3), v němž má žák místo trvalého pobytu, v případě cizince místo pobytu žáka (dále jen „spádová škola“), pokud zákonný zástupce nezvolí pro žáka jinou než spádovou školu. Pokud je dítě přijato na jinou než spádovou školu, oznámí ředitel této školy tuto skutečnost řediteli školy spádové, a to nejpozději do konce května kalendářního roku, v němž má dítě zahájit povinnou školní docházku.

(6) Žák umístěný ve školském zařízení pro výkon ústavní výchovy nebo ochranné výchovy nebo ve školském zařízení pro preventivně výchovnou péči plní povinnou školní docházku v základní škole zřízené při tomto školském zařízení nebo v základní škole zřízené obcí nebo svazkem obcí se sídlem ve školském obvodu, v němž má sídlo příslušné školské zařízení, popřípadě v jiné škole zřizované státem, krajem, obcí nebo svazkem obcí.

(7) Ředitel spádové školy je povinen přednostně přijmout žáky s místem trvalého pobytu v příslušném školském obvodu a žáky umístěné v tomto obvodu ve školském zařízení pro výkon ústavní výchovy, ochranné výchovy nebo ve školském zařízení pro preventivně výchovnou péči, a to do výše povoleného počtu žáků uvedené ve školském rejstříku.

(8) Obecní úřad obce, na jejímž území je školský obvod základní školy, poskytuje této škole s dostatečným předstihem před termínem zápisu k povinné školní docházce seznam dětí, pro které je tato škola spádová a jichž se týká povinnost podle odstavce 4. Seznam obsahuje vždy jméno, popřípadě jména, a příjmení, datum narození a adresu místa trvalého pobytu dítěte, v případě cizince místo pobytu dítěte.

Metodická část

V RVP ZV je formulován požadavek nastavení adaptačního období v 1. ročníku základní školy. Jeho nastavení by mělo vycházet z RVP PV, zejména kapitoly Návaznost předškolního a základního vzdělávání, kde je popsáno, že dítě na konci předškolního vzdělávání zpravidla:

- projevuje zájem o učení, objevování a poznávání světa kolem sebe;
- poradí si v běžných situacích;
- má osvojené základní sebeobslužné návyky;
- vyjadřuje své potřeby;
- pojmenuje své silné a slabé stránky, zájmy;
- domluví se s ostatními, spolupracuje;
- dodržuje základní společenská pravidla;
- chová se ohleduplně k druhým;
- adaptuje se na nové prostředí a přijímá změny.

D Adaptační období začíná již zápisem dětí do základní školy, který by měl být společenskou událostí, pokud se dítě účastní zápisu. Zápis má být pozitivním zážitkem pro dítě i zákonné zástupce, představení školy jako bezpečného a příjemného prostředí, kterého se není potřeba obávat. Inspiraci lze nalézt v metodické příručce [Zápis do 1. ročníku základní školy jako společenská událost](#).

§ Ustanovení § 3a vyhlášky o základním vzdělávání upřesňuje podmínky zápisu, především jeho motivační („společenské“) částí. V žádném případě není žádoucí, aby v rámci zápisu probíhala „diagnostika“ dítěte.

D U škol veřejných zřizovatelů nesmí motivační část zápisu žádným způsobem vstupovat přímo do procesu přijímání dětí ke vzdělávání. Je možné také motivační část zápisu nahradit adaptační aktivitou konanou s časovým odstupem pouze pro přijaté děti.

Změna termínu zápisu do zimního období umožňuje dříve ukončit správní řízení a organizovat akce pro přijaté děti a jejich rodiny již na jaře. Před nástupem dětí do 1. ročníku bývají kromě akcí realizovány třídní nebo individuální schůzky se zákonnými zástupci s budoucími učiteli 1. ročníku. Kromě organizačních informací může škola tyto příležitosti využít k navázání kontaktu s rodinami dětí.

I zákonní zástupci mnohdy potřebují podporu, jak nejlépe zvládnout nástup dítěte do základní školy. Může jim pomoci infografika [Jak můžete podpořit své dítě v prvních týdnech školní docházky](#). Pro učitele NPI ČR připravil vzdělávací program Adaptační období v 1. ročníku základní školy, metodickou příručku [Adaptační období v 1. ročníku základní školy jako příležitost k usnadnění plynulého přechodu z předškolního do základního vzdělávání](#), webinář [Plynulý přechod z MŠ do ZŠ – adaptační období v 1. ročníku ZŠ](#) a další metodickou podporu.

Asistent pedagoga v 1. ročníku

Legislativní rámec

§ Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů

§ 46

Organizace základního vzdělávání

(1) Místo a dobu zápisu do prvního ročníku základního vzdělávání stanoví ředitel školy, a to v souladu s § 36 odst. 4, a oznámí to způsobem v místě obvyklým. O přijetí k základnímu vzdělávání rozhoduje ředitel školy za podmínek stanovených v § 36.

(2) Základní vzdělávání v základní škole má 9 ročníků a člení se na první stupeň a druhý stupeň. První stupeň je tvořen prvním až pátým ročníkem a druhý stupeň šestým až devátým ročníkem. V místech, kde nejsou podmínky pro zřízení všech 9 ročníků, lze zřídit základní školu, která nemá všechny ročníky.

(3) Základní vzdělávání pro žáky uvedené v § 16 odst. 9, kteří se vzdělávají ve třídách nebo školách s upraveným vzdělávacím programem, může s předchozím souhlasem ministerstva trvat deset ročníků; první stupeň je tvořen prvním až šestým ročníkem a druhý stupeň sedmým až desátým ročníkem.

(4) Ve třídě, ve které je zařazeno alespoň 15 žáků prvního ročníku základního vzdělávání, vykonává přímou pedagogickou činnost vedle učitele také asistent pedagoga podle § 20 odst. 1 zákona o pedagogických pracovnících. Věta první se nepoužije, jde-li o třídu nebo základní školu zřízenou podle § 16 odst. 9, základní školu speciální, základní školu při školském zařízení pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy nebo základní školu při zdravotnickém zařízení.

Metodická část

Asistent pedagoga bude financován prostřednictvím PHAmax, maximálního týdenního počtu hodin výuky zabezpečovaného vedle učitele asistentem pedagoga, a to v závislosti na počtu žáků prvního ročníku základního vzdělávání ve třídě. Nevztahuje se na třídu zřízenou podle § 16 odst. 9 školského zákona, základní školu zřízenou podle § 16 odst. 9 školského zákona, základní školu speciální, základní školu při školském zařízení pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy a základní školu při zdravotnickém zařízení. Počet žáků ve třídě je rozhodující k 30. 9. Změna počtu žáků v průběhu roku nemá vliv na financování.

§ V souladu s dikcí § 46 odst. 4 školského zákona je přímá pedagogická činnost asistenta pedagoga ve třídě, v níž je zařazeno alespoň 15 žáků prvního ročníku základního vzdělávání, vyžadována. V případě, kdy ředitel základní školy prokazatelně nemůže činnost zajistit asistentem pedagoga s odbornou kvalifikací podle § 20 odst. 1 zákona č. 563/2004 Sb. (tzn. minimálně se středním vzděláním s maturitní zkouškou, v případě nepedagogického zaměření zároveň s absolvovaným studiem pedagogiky podle § 22 odst. 1), může v souladu s § 22 odst. 11 tohoto zákona po nezbytnou dobu zaměstnat pracovníka bez této kvalifikace. Tím není dotčena odpovědnost ředitele základní školy za odbornou a pedagogickou úroveň vzdělávání.

D Asistent pedagoga poskytuje podporu učiteli při vzdělávání všech žáků třídy, přičemž postupuje podle pokynů učitele. Zásadní je v tomto ohledu nastavení efektivní spolupráce asistenta pedagoga a učitele. Pomoc v tomto procesu může např. [metodická podpora Národního pedagogického institutu ČR](#).

I Od září 2025 bude také dostupný vzdělávací program pro asistenty pedagoga v 1. ročníku základní školy poskytovaný NPI ČR.

D Působení asistenta pedagoga v 1. ročníku základní školy by se mělo zaměřovat zejména na podporu učitele při vzdělávání heterogenních kolektivů, individualizaci, diferenciaci a organizaci vzdělávání, pomoc žákům při adaptaci na nové prostředí, pravidla a nároky, při soustředění, přípravě pomůcek, porozumění zadání, sebeobsluze, sociálním začleňování.

Nesmí však docházet k překračování kompetencí asistenta pedagoga. To znamená přebírání role učitele či poradenského pracovníka (vedení výuky bez přítomnosti učitele, diagnostikování, poskytování rad zákonným zástupcům), samostatné rozhodování o výuce bez konzultace s učitelem (změny zadání úkolů, upravování obsahu výuky, hodnocení žáků), udělování kázeňských opatření apod. V roce 2024 byl aktualizován [Standard studia pedagogiky pro asistenty pedagoga](#), který může být díky svému kompetenčnímu pojetí vhodným vodítkem k nastavení činností asistenta pedagoga.

Metodické vedení asistentů pedagoga ve škole zajišťuje speciální pedagog, případně výchovný poradce. Jejich činnost lze konzultovat se spádovou pedagogicko-psychologickou poradnou.

Hodnocení v základním vzdělávání, individualizace a diferenciaci vzdělávání

Legislativní rámec

§ **Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů**

§ 51

(1) Každé pololetí se vydává žákovi vysvědčení; za první pololetí lze místo vysvědčení vydat žákovi výpis z vysvědčení.

(2) Hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení je vyjádřeno klasifikačním stupněm (dále jen „klasifikace“), slovně nebo kombinací obou způsobů. O způsobu hodnocení rozhoduje ředitel školy se souhlasem školské rady.

(3) Škola převede slovní hodnocení do klasifikace nebo klasifikaci do slovního hodnocení v případě přestupu žáka na školu, která hodnotí odlišným způsobem, a to na žádost této školy nebo zákonného zástupce žáka. Škola, která hodnotí slovně, převede pro účely přijímacího řízení ke střednímu vzdělávání slovní hodnocení do klasifikace.

(4) U žáka s vývojovou poruchou učení rozhodne ředitel školy o použití slovního hodnocení na základě žádosti zákonného zástupce žáka. Výsledky vzdělávání žáka v základní škole speciální se hodnotí slovně.

(5) Výsledky vzdělávání žáka v prvním a druhém ročníku se hodnotí slovně.

Vyhláška č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání a některých náležitostech povinné školní docházky, ve znění pozdějších předpisů

§ 15 (část)

(...)

(3) **Za slovní hodnocení se považuje i hodnocení kritériální**, kdy je žák z chování a z jednotlivých vyučovacích předmětů hodnocen na základě posouzení míry naplnění předem stanovených kritérií. Konkrétní kritéria i vyjádření míry jejich naplnění stanoví ředitel školy v pravidlech hodnocení.

(...)

Metodická část

D Při výuce v heterogenní třídě je nezbytné důsledně zohledňovat individuální vzdělávací potřeby žáků. To znamená mimo jiné omezovat frontální výuku, transmisivní přístup (tj. předávání hotových poznatků), ale naopak je nutné využívat formativní a konstruktivistický přístup (tj. podporu vlastního učení žáků), osobnostně rozvojové pojetí vzdělávání a vnitřní diferenciaci vzdělávacích cílů, postupů, metod i výsledků učení.

§ Z hlediska plánování výuky se uplatňují skupinové a kooperativní činnosti, badatelská výuka a místně zakotvené učení. Tyto metody podporují aktivní zapojení žáků a rozvoj jejich samostatnosti. Od školního

roku 2027/2028 bude v 1. ročníku základní školy možné pouze slovní hodnocení a od následujícího školního roku 2028/2029 bude totéž platit i ve 2. ročníku základní školy.

D Za slovní hodnocení se považuje i hodnocení kritériální. Povinnost hodnotit jinak než známkou se sice týká vysvědčení, ale takové hodnocení se předpokládá rovněž v průběhu celého školního roku. Kombinace slovního hodnocení na vysvědčení a průběžného známkování by z pedagogického hlediska nedávala smysl.

Konkrétní podoba průběžného hodnocení není a nebude stanovena. Velkou chybou a popřením smyslu změny by bylo nahrazení známek zástupnými symboly (např. včelička = jednička). Důležitým předpokladem pro skutečně efektivní slovní či kritériální hodnocení je osvojení a využívání formativního přístupu.

Podrobnosti ke změnám hodnocení uvádí samostatná metodika¹, která obsahuje také praktické návody a příklady inspirativní praxe.

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

D Pojetí základního vzdělávání (nejen v 1. ročníku) je založeno na celkovém rozvoji osobnosti žáka, s respektem k věkovým specifikům dle poznatků vývojové psychologie. Nezastupitelnou úlohu má hned v počátku základního vzdělávání pedagogické diagnostikování žáků 1. ročníku, třídní učitel v adaptačním období stanoví pro žáky nejvhodnější vzdělávací strategie tak, aby se maximálně rozvíjel potenciál každého z nich.

Nejdříve je vhodné u žáků s přetrvávajícími obtížemi ve vzdělávání (po ukončení adaptačního období) vypracovat plán pedagogické podpory, který umožní systematické plánování a vyhodnocování podpůrného opatření (více viz kapitola Podpora v mateřských školách). V procesu identifikace žáků s potřebou prvního stupně podpůrných opatření škola využije primárně podporu ze strany speciálního pedagoga nebo psychologa, případně pak metodickou pomoc spádové pedagogicko-psychologické poradny.

§ Po 3 měsících od zahájení poskytování podpůrných opatření 1. stupně základní škola vyhodnotí, zda podpůrná opatření vedou k naplnění identifikovaných speciálních vzdělávacích potřeb žáka. Není-li tomu tak, doporučí zákonnému zástupci žáka využití poradenské pomoci školského poradenského zařízení. Do doby zahájení poskytování podpůrných opatření druhého až pátého stupně na základě doporučení školského poradenského zařízení poskytuje žákovi podpůrná opatření prvního stupně.

Doporučení školského poradenského zařízení je pro školu závazné.

Podle § 17 odst. 3 vyhlášky č. 27/2016 Sb. mohou ve třídě, která není zřízena podle § 16 odst. 9 školského zákona, vykonávat přímou pedagogickou činnost souběžně až 3 pedagogičtí pracovníci.

D V případě, kdy se ve třídě vzdělává vyšší počet žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a při výuce nepostačuje podpora učiteli ze strany asistenta pedagoga, je možné, aby ředitel školy využil PHmax (maximální počet hodin přímé pedagogické činnosti) na financování tandemové výuky učitele a učitele s odbornou kvalifikací pro vykonávání přímé pedagogické činnosti ve třídě nebo škole zřízené pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami (dále jen „učitel-speciální pedagog“). Výhodou tohoto přístupu je, že dochází ke sdílení odpovědnosti mezi dvěma učiteli. Zatímco učitel se může soustředit na vedení třídy, učitel-speciální pedagog podporuje především žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, pomáhá učiteli s diferenciací vzdělávacího obsahu a individualizací vzdělávání. Je možné lépe reagovat na individuální potřeby žáků a zajišťovat plynulejší průběh výuky. Učitel-speciální pedagog může ve třídě působit např. jen na některé vyučovací předměty, podle potřeb žáků.

¹ Plánované vydání na podzim 2025.

Výzvou může být nastavení efektivní spolupráce učitele a učitele-speciálního pedagoga. Tuto zkušenost lze však využít ke vzájemnému učení, předávání nových strategií, odborných znalostí, metod práce s různorodými skupinami žáků, sdílení náročných situací a vzájemnou podporu, možnost získat okamžitou zpětnou vazbu na vlastní práci a společně reflektovat, co funguje a co je třeba upravit. Metodickou podporu k nastavení spolupráce mohou poskytnout [materiály NPI ČR](#).

Vzdělávání cizinců

§ Všichni cizinci, kteří plní povinnou školní docházku max. 24 měsíců (tzn. všichni, kteří jsou v 1. a 2. ročníku základní školy), mají nárok na bezplatnou jazykovou přípravu k začlenění do základního vzdělávání v rozsahu až 400 hodin ve škole určené krajským úřadem pro jazykovou přípravu.

Účastnit jazykové přípravy v základní škole se mohou rovněž děti z přípravných tříd. Podmínky jsou upraveny v § 10 a 11 vyhlášky č. 48/2005 Sb. Nárok na zařazení do skupiny budou mít od 1. 9. 2025 také žáci s českým občanstvím, kteří mají obdobné potřeby k začlenění jako cizinci.

D Jazyková příprava je důležitým předpokladem budoucí školní úspěšnosti. Při práci s žáky s nedostatečnou znalostí vyučovacího jazyka lze využívat [Kurikulum češtiny jako druhého jazyka pro základní vzdělávání](#), jehož součástí jsou také vstupní orientační testy. Veškeré podrobnosti obsahuje [Metodický materiál k zajišťování bezplatné jazykové přípravy](#). Je možné využívat podpůrných služeb [NPI ČR](#) – zejména bezplatné služby adaptačních koordinátorů, tlumočnické a překladatelské služby.

Opakování prvního ročníku

Legislativní rámec

§ Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů

§ 52

(1) Do vyššího ročníku postoupí žák

a) který na konci druhého pololetí prospěl ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem s výjimkou předmětů výchovného zaměření stanovených rámcovým vzdělávacím programem a předmětů, z nichž byl uvolněn, pokud mu nebylo povoleno opakování ročníku podle odstavce 6 věty třetí,

b) prvního stupně základní školy, který již v rámci prvního stupně opakoval ročník, a žák druhého stupně základní školy, který již v rámci druhého stupně opakoval ročník, a to bez ohledu na prospěch tohoto žáka, nebo

c) prvního ročníku, a to bez ohledu na prospěch tohoto žáka.

(...)

(6) Žák, který plní povinnou školní docházku, opakuje ročník, pokud na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen. To neplatí o žákovi, který na daném stupni základní školy již jednou ročník opakoval, a o žákovi prvního ročníku s výjimkou stanovenou v odstavci 7. Ředitel školy může povolit žákovi druhého až devátého ročníku na žádost jeho zákonného zástupce a na základě doporučení vyjádření odborného lékaře opakování ročníku z vážných zdravotních důvodů, a to bez ohledu na to, zda žák na daném stupni již opakoval ročník.

(7) Požádá-li o to zákonný zástupce, může ředitel školy povolit žákovi opakování prvního ročníku, pokud je žádost doložena obdobně doporučujícím posouzením podle § 37 odst. 1 písm. a) a b).

Metodická část

Opakování 1. ročníku bude možné pouze v případě, že zdravotní stav žáka v průběhu 1. ročníku základního vzdělávání neumožňuje jeho účast ve vyučování a zákonný zástupce řediteli školy doloží doporučující posouzení lékaře, s výjimkou lékaře se specializovanou způsobilostí v oboru praktický lékař pro děti a dorost nebo v oboru pediatrie, nebo klinického psychologa a doporučujícího posouzení školského poradenského zařízení.

Podmínky pro vydání doporučujícího posouzení školského poradenského zařízení k opakování ročníku jsou stejné jako u OŠD. I v tomto případě školské poradenské zařízení vychází z doporučujícího posouzení lékaře.

D Jinak je možnost opakování 1. ročníku zakázána. Opakovat ročník z důvodu špatného prospěchu ve vzdělávání či proto, že žák neprospěl, je možné až ve 2. ročníku základní školy.

6. DALŠÍ VZDĚLÁVÁNÍ PEDAGOGICKÝCH PRACOVNÍKŮ A METODICKÉ MATERIÁLY

NPI ČR poskytuje metodickou podporu mateřským i základním školám v různých formách. Proběhne také informační kampaň ve vztahu k rodičovské veřejnosti ze strany NPI ČR.

Prostřednictvím krajských pracovišť NPI ČR mohou učitelé a ředitelé škol využívat nabídku vzdělávacích programů v prezenční formě realizované na krajském pracovišti i ve sborovnách. Do základní nabídky patří témata: pedagogické diagnostikování, vzdělávání heterogenních kolektivů, formativní přístup, efektivní komunikace se zákonnými zástupci. Další formou podpory jsou [metodické příručky a infografiky](#).